

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název programu

SVĚT V MÝCH DLANÍCH

Hlavní cíl Školního vzdělávacího programu vychází z potřeb dětí, z podmínek prostředí, z obsahu oblastí a mantinelů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Naše motto: "Svět dítěte začíná tam, kde končí naše každodennost – ve fantazii, hře a objevování."

Základní principy naší mateřské školy:

Vzdělávání probíhá v souladu s individuálním tempem každého dítěte.

Dítě je chápáno jako aktivní činitel svého rozvoje.

Vzdělávání vychází z přirozené potřeby dítěte poznávat svět prostřednictvím hry a smyslového vnímání.

Klade se důraz na vytváření pozitivních mezilidských vztahů a bezpečného, respektujícího prostředí.

Důležitou součástí vzdělávání je prožitek, radost z objevování a propojení s reálným světem.

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Personální zabezpečení školy
4. Podmínky předškolního vzdělávání
 - 4.1 Psychosociální podmínky
 - 4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci
 - 4.3 Organizace MŠ
 - 4.4 Životospráva
 - 4.5 Věcné podmínky
5. Charakteristika předškolního vzdělávání
 - 5.1 Vize a cíle předškolního vzdělávání
 - 5.2 Vzdělávací strategie
 - 5.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování
 - 5.4 Způsob zajištění individuálního vzdělávání dětí
6. Vzdělávací obsah
7. Plán evaluace
 - 7.1 Oblasti evaluace
 - 7.2 Kritéria, metody a nástroje autoevaluace
 - 7.3 Termíny a frekvence autoevaluace
 - 7.4 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a mateřská škola Ořechov, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace

IČO: 75023652

Adresa příspěvkové organizace: Ořechov 90, 687 37

Adresa mateřské školy: Ořechov 255, 687 37

E-mail: zsorechov@zsmsorechov.cz

Telefonní číslo: 778 770 356

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Ořechov, okres Uherské Hradiště

Datum zřízení: 1. 1. 2023 (zastupitelstvem obce Ořechov), škola je řádně zapsaná a vedena v
Rejstříku škol

Statutární zástupce – ředitelka základní školy: Mgr. Pavla Chocholatá

ŠVP zpracovala: Denisa Březinová, DiS.

Projednáno dne: 26. 8. 2025

Číslo jednací: 207/2025

Platnost a účinnost dokumentu: 1. 9. 2025

Podpis ředitele školy a razítko:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola je součástí Základní školy a mateřské školy Ořechov, okres Uherské Hradiště, příspěvkové organizace, která má právní subjektivitu od roku 2003. Nachází se v klidné obci Ořechov, obklopené krásnou přírodou, přibližně 20 km od Uherského Hradiště.

Jedná se o budovu, ve které je mateřská škola zřízena již 45 let, avšak v posledních letech prošla rozsáhlou rekonstrukcí, je moderně vybavena a přizpůsobena potřebám dětí.

V současné době má MŠ dvě třídy (celková kapacita 44 dětí):

Třída Sluníčka – s kapacitou 28 dětí ve věku 2–4 let.

Třída Hvězdičky – s kapacitou 16 dětí ve věku 4–7 let.

Mateřská škola má prostorné, světlel prosvětlené vnitřní prostory, které zohledňují potřebu společného pohybu i klidných hracích koutků. Vnitřní uspořádání je řešeno citlivě s ohledem na vývojovou úroveň dětí, prostorové i finanční možnosti školy. MŠ funguje jako prototyp školy rodinného typu – atmosféra je přirozená, klidná a vstřícná. Děti si rychle zvykají na nové prostředí, snadno navazují kontakty s vrstevníky i dospělými, cítí se bezpečně a bez stresu. Škola je vhodná i pro děti mladší tří let a umožňuje individuální přístup ke každému dítěti.

Součástí budovy jsou kromě tříd také cvičebna, kuchyně s přilehlými sklady, kanceláře pro zaměstnance, šatny, lehárna, sociální zařízení i prádelna.

Rozlehlá školní zahrada je vybavena herními prvky, pískovištěm a dostatkem volného prostoru pro volnou hru i řízené činnosti. Při příznivém počasí zahradu využíváme pro dopolední i odpolední aktivity. Dle věkového složení dětí podnikáme také vycházky do blízkého okolí.

Všechny uvedené skutečnosti se promítají do filozofie i konkrétního obsahu školního vzdělávacího programu Svět v mých dlaních, který klade důraz na individuální tempo dítěte, hru jako přirozený prostředek poznávání a propojení se skutečným světem.

3. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ŠKOLY

Mateřská škola je personálně stabilní a zajišťuje kvalitní předškolní vzdělávání prostřednictvím kvalifikovaného a zkušeného týmu pedagogických a nepedagogických pracovníků. V mateřské škole působí ředitelka školy a tři učitelky předškolního vzdělávání. Pedagogický tým svou činností naplňuje cíle předškolního vzdělávání v souladu s RVP PV 2025, a to prostřednictvím citlivého přístupu, odborné práce a úzké spolupráce s rodinou.

Provoz školy dále zajišťuje školnice, vedoucí školní jídelny a kuchařka. Všichni zaměstnanci přispívají ke kultuře školy, kde je důležitá otevřená komunikace, vzájemný respekt, spolupráce a ochota podílet se na společném chodu školy.

Ředitelka jako lídr školy

Ředitelka školy naplňuje svou roli jako lídr s jasnou vizí a strategií rozvoje mateřské školy. Vytváří podmínky pro kvalitní vzdělávání, příznivé klima a prosociální vztahy mezi všemi aktéry školního života. Systematicky hodnotí práci zaměstnanců, poskytuje jim zpětnou vazbu a společně s nimi plánuje jejich další profesní rozvoj. Cíleně podporuje začínající pedagogy prostřednictvím adaptačního programu. Motivuje celý tým k sebereflexi, samostudiu i k dalším formám vzdělávání. Otevřeně komunikuje se zaměstnanci, zákonnými zástupci, zřizovatelem a dalšími partnery školy. Pravidelně realizuje autoevaluační činnost a její výsledky využívá pro další směřování školy. Sama se průběžně vzdělává a pracuje na svém profesním i osobnostním rozvoji.

Pedagogický tým školy

Pedagogické pracovnice školy zastávají roli průvodkyň dětí na jejich cestě vzděláváním. Uplatňují respektující přístup a věnují se každému dítěti s ohledem na jeho individuální potřeby a tempo. Děti mají možnost zapojit se do rozhodování o věcech, které se jich týkají, a vyjádřit své názory. Učitelky využívají formativní hodnocení, sledují individuální pokroky dětí, které zaznamenávají a vyhodnocují, a na jejich základě plánují další vzdělávací nabídku. Věnují pozornost prevenci rizikového chování, podporují sebehodnocení a vrstevnické hodnocení, vědomě pracují se svými předsudky a stereotypy.

Ve své práci učitelky respektují rozmanitost jako přirozenou podmínku vzdělávání. Koordinují své působení s asistentem pedagoga, poskytují individuální podporu a přispívají k vytváření bezpečného, podnětného a inspirativního prostředí. Jsou v úzkém kontaktu se zákonnými zástupci dětí, s nimiž společně domlouvají postup podpory dítěte i přechod do základní školy.

Profesní rozvoj a spolupráce

V souladu s cíli předškolního vzdělávání pedagogické pracovnice soustavně prohlubují své odborné i osobnostní kompetence. Pravidelně se účastní odborných kurzů, seminářů a vzdělávacích akcí. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mají učitelky možnost zaměřit se na oblasti, které podporují nejen jejich profesní růst, ale zároveň přispívají ke kvalitě výchovně-vzdělávací práce celé školy.

K důležitým oblastem profesního rozvoje a spolupráce patří:

Vzájemné hospitace – učitelky navštěvují své kolegyně při práci, sdílejí zkušenosti a inspirují se navzájem.

Sebereflexe a sebehodnocení – každá učitelka pravidelně hodnotí svou práci, hledá silné i slabé stránky a stanovuje si konkrétní profesní cíle.

Profesní portfolio – slouží jako nástroj pro sledování a zaznamenávání profesního vývoje učitelky.

Společné plánování – v rámci metodických schůzek a pedagogických porad probíhá výměna zkušeností, příkladů dobré praxe a koordinace činností mezi třídami.

Sdílení a vzájemné učení – týmová spolupráce podporuje otevřenou komunikaci, přenos poznatků a zvyšování profesionality všech pedagogů.

Díky stabilnímu a kompetentnímu týmu, otevřené komunikaci, systematickému profesnímu rozvoji a vedení školy, které podporuje kulturu spolupráce a kvalitu, se v mateřské škole daří vytvářet prostředí, které naplňuje pojetí předškolního vzdělávání podle RVP PV 2025.

4. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě a přijímaně. Všichni zaměstnanci se podílejí na vytváření příjemné atmosféry, ve které je podporována důvěra, respekt a porozumění. Pedagogové navazují s dětmi otevřený, vstřícný a partnerský vztah, založený na empatii a klidné komunikaci. Všechny děti mají v MŠ stejná práva, možnosti i povinnosti, nikdo není znevýhodňován. Osobní volnost a svoboda je respektována v mezích vycházejících z potřebného řádu a stanovených norem.

Důležitým prvkem je přijetí individuality každého dítěte, vytváření pozitivního klimatu a zajištění rovného přístupu ke vzdělávání. Respektujeme potřeby dětí, podporujeme jejich samostatnost, rozhodování a sebevyjádření. Děti se podílejí na vytváření pravidel chování ve skupině. Učitelky věnují pozornost vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem jako prevenci šikany. Komunikace je nenásilná a příjemná, navozuje vzájemnou důvěru a spolupráci. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení, převažuje pozitivní hodnocení a uznání individuálního pokroku. Podporujeme pracovitost, samostatnost, nebojácnost a zdravé sebevědomí dětí.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodiči je považována za klíčovou složku výchovně-vzdělávací práce. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o chodu školy, o pokrocích a potřebách svých dětí. Komunikace probíhá formálně (konzultace, třídní schůzky, informační nástěnky) i neformálně (běžný denní kontakt, společné akce). Rodiče mají možnost spolupodílet se na některých činnostech, účastnit se projektových dnů či tematických dopolední. Snažíme se budovat vztah důvěry, který umožňuje otevřenou spolupráci.

4.3 Organizace MŠ

Denní režim školy je flexibilní a přizpůsobený věku a potřebám dětí. Je organizován tak, aby děti měly dostatek času na hru, pohyb, odpočinek i řízené činnosti. V rámci možností je dodržován rytmus a řád dne, avšak s dostatečným prostorem pro individuální potřeby dětí. Organizace dne podporuje volnou i řízenou činnost, spontánní učení i samostatnost dětí. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku každého dítěte.

Provoz MŠ: 6:30–16:30

Režim dne MŠ:

6:30–8:00 hod:

- Ranní přivítání s učitelkou – kontakt a sdělení prvních informací a prožitků.
- Spontánní hry a činnosti dětí – rozvíjení podnětů a nabízených činností učitelkou (individuálně, skupinově, společně).
- Individuální práce s předškoláky.

8:00–9:00 hod:

- Dokončení započatých činností.
- Pohybová chvílka – pohybové aktivity, zdravotně motivovaný cvičení, pohybová nebo hudebně pohybová hra,
- Přesnídávka dětí.

9:00–9:30 hod:

- Komunitní kruh - didakticky zacílené činnosti řízené učitelkou – smyslové hry, výtvarné aktivity, pracovní a hudební činnosti, tělovýchovné činnosti, rozvíjení poznání, prožitkové učení, jazykové hry, dramatická chvílka aj.

9:30–11:30 hod.:

- Pobyť venku.

11:45–12:15 hod:

- Oběd.

12:15–14:15 hod:

- Polední odpočinek, individuální klidová činnost, průběžné vstávání dětí.

14:15–16:30 hod:

- Odpolední svačina, spontánní činnosti, individuální práce, odchody dětí.

16:30 hod:

- Uzavření MŠ

Denně probíhá řízená pohybová aktivita. Pobyť venku využíváme k pozorování, experimentování a citovému vnímání přírody. Děti jsou zatěžovány přiměřeně, dle jejich možností. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim dle dohody s rodiči. Rodiče mají možnost navštěvovat s dítětem školku před i při nástupu.

4.4 Životaspráva

Ve škole je zajištěna pestrá a vyvážená strava odpovídající výživovým normám. Dětem je po celý den zajištěn pitný režim. Stravování probíhá v klidné atmosféře, děti nejsou do jídla

nuceny. Je respektována individuální potřeba dětí, včetně případných dietních omezení. MŠ vytváří podmínky pro samostatnost dítěte při stolování a podporuje kulturu stolování. Každé dítě má denně dostatek volného pohybu ve třídě i venku. Spánek a odpočinek jsou součástí denního režimu s ohledem na individuální potřeby.

4.5 Věcné podmínky

Mateřská škola je vybavena účelným a bezpečným nábytkem, hračkami a pomůckami podporujícími rozvoj dětí. Hračky, pomůcky a materiály odpovídají potřebám dětí, jsou jim volně dostupné, přehledně uspořádané a jsou stanovena pravidla pro jejich používání. Jsou průběžně doplňovány, obměňovány a účelně využívány tak, aby podporovaly naplňování cílů vzdělávání.

Vnitřní prostředí školy je esteticky upravené, přehledně členěné a udržované v čistotě. Zahrada je vybavena herními prvky a umožňuje rozmanité typy činností. Nabízí dětem prostor k pohybu, objevování i prožitkům v přírodním prostředí. Vnitřní prostředí i zahrada jsou logicky strukturované, bezpečné a podnětné.

5. CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání představuje pro dítě první zkušenost s institucionalizovaným vzděláváním. V naší mateřské škole jej vnímáme jako přirozené pokračování rodinné výchovy, se kterou úzce spolupracujeme. Prostřednictvím bezpečného, vstřícného a podnětného prostředí vytváříme prostor, kde se každé dítě cítí být přijímáno takové, jaké je. Podporujeme jeho osobnostní růst v souladu s jeho jedinečností, vývojovými potřebami a individuálním tempem.

V duchu demokratických a humanistických hodnot nabízíme dětem prostředí, které je respektující, bezpečné a motivující. Usilujeme o rozvoj osobnosti dítěte v celé její šíři – sociální, emocionální, kognitivní i fyzické – a o přípravu na další etapy vzdělávání a života. Vycházíme přitom z inkluzivních principů a respektu k rozmanitosti – ať už kulturní, jazykové, zdravotní či individuální.

5.1 Vize a cíle předškolního vzdělávání

Uplatňujeme především metody založené na prožitku, hře a vlastní aktivitě dítěte. Respektujeme individuální tempo a možnosti každého dítěte. Podporujeme tvořivost, fantazii, samostatné myšlení a schopnost řešit problémy. Využíváme:

- individuální, skupinovou i frontální formu práce,
- přímé pozorování a zkoumání,
- experimentování,
- manipulaci s předměty,
- řešení problémových situací,
- rozhovor a diskusi,
- kooperativní a prožitkové učení,
- situační a sociální učení.

Prožitkové učení umožňuje dětem hlubší porozumění skrze vlastní prožitek. Dítě si osvojuje nové poznatky a dovednosti v souvislostech, které si prožije na vlastní kůži – např. formou her, tvořivých činností, příběhů, divadla nebo pobytu v přírodě. Emocionální zakotvení těchto zážitků podporuje dlouhodobou paměť a pozitivní vztah k učení.

Kooperativní učení vede děti k vzájemné spolupráci, pomoci a sdílení. Děti pracují ve dvojicích nebo skupinách, učí se společně hledat řešení, rozdělit si úkoly a navzájem se podporovat. Tím si rozvíjejí nejen poznatky, ale i sociální dovednosti, jako je empatie, komunikace a respekt k druhým.

Situační učení využívá přirozených i pedagogicky připravených situací, které dětem umožňují učit se v reálných kontextech. Pedagog pružně reaguje na aktuální dění a potřeby dětí, podporuje jejich aktivní zapojení a pomáhá jim chápat smysl toho, co se učí.

Sociální učení probíhá v každodenní interakci s druhými dětmi i dospělými. Dítě si osvojuje normy, pravidla a způsoby chování napodobováním, pozorováním i prostřednictvím přímé zkušenosti. Učí se fungovat ve skupině, navazovat a udržovat vztahy, řešit konflikty a spolupracovat.

5.2 Vzdělávací strategie

Cílem předškolního vzdělávání je vybavit děti takovými kompetencemi, které jim umožní aktivně se zapojit do učení a života ve společnosti. Rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – podporujeme zvědavost, chuť poznávat a schopnost hledat nové cesty. Děti se učí plánovat, hodnotit své pokroky, využívat zkušenosti a spojovat je do širších celků.
- **Kompetence k řešení problémů** – vedeme děti k samostatnému uvažování, hledání vlastních řešení, využívání různých strategií, práce s chybou.
- **Kompetence komunikativní** – rozvíjíme schopnost vyjadřovat se různými prostředky (slovně, neverbálně, výtvarně, hudebně), naslouchat druhým, vést dialog, rozumět a být pochopen.
- **Kompetence sociální a personální** – vedeme děti k respektu k sobě i druhým, k odpovědnému chování, schopnosti spolupracovat, přijímat a poskytovat pomoc.
- **Kompetence činnostní a občanské** – děti se učí plánovat a organizovat činnosti, hodnotit jejich výsledek, respektovat pravidla, chápat souvislosti a aktivně se zapojovat do života komunity.

Rozvoj gramotností je přirozenou součástí každodenních činností:

- **Jazyková a komunikační gramotnost** – rozvoj slovní zásoby, porozumění textu, vyjadřování myšlenek, vyprávění příběhů, přirozená komunikace.
- **Matematická gramotnost** – počítání, třídění, porovnávání, orientace v prostoru a čase, práce se symboly, logické myšlení.
- **Přírodovědná gramotnost** – pozorování přírody, pokusy, kladení otázek, hledání odpovědí, péče o živé tvory.
- **Digitální gramotnost** – první seznámení s digitálními technologiemi v bezpečném prostředí, rozvoj digitální pregramotnosti, využívání vhodných médií.
- **Informační gramotnost** – práce s informacemi přiměřeně věku – třídění, vyhledávání, porozumění obsahu.

5.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogická diagnostika je nedílnou součástí každodenní práce pedagoga. Slouží k průběžnému poznávání dítěte, jeho individuálních potřeb, schopností, zájmů i případných obtíží. Na základě diagnostiky pedagog plánuje, individualizuje a přizpůsobuje vzdělávací nabídku tak, aby odpovídala aktuálním možnostem dětí.

Diagnostický proces zahrnuje:

- systematické pozorování dítěte při hře i v různých činnostech,
- rozhovory s dítětem i s rodiči,
- analýzu výsledků činností dítěte (výtvary, projevy, chování),
- využití podpůrných diagnostických nástrojů dle potřeby.

Výsledky pedagogického diagnostikování nejsou nikdy použity ke srovnávání dětí mezi sebou, ale slouží výhradně k podpoře jejich rozvoje. Diagnostika je vedena eticky a diskrétně, s důrazem na ochranu osobních údajů. V případě potřeby pedagog spolupracuje s odborníky a navrhuje podpůrná opatření.

5.4 Způsob zajištění individuálního vzdělávání dětí

Individuální vzdělávání dětí je zajišťováno v souladu s jejich vývojovými potřebami, tempem učení a osobnostním nastavením. Respekt k individualitě každého dítěte je základním principem naší pedagogické práce.

Pro zajištění individualizace:

- vytváříme prostředí, které umožňuje volbu činností, materiálů a tempa,
- nabízíme diferencovanou vzdělávací nabídku podle schopností a potřeb dětí,
- přizpůsobujeme náročnost a způsob zadávání úkolů,
- podporujeme samostatnost, sebedůvěru a motivaci dítěte,
- v případě potřeby uplatňujeme podpůrná opatření dle doporučení školského poradenského zařízení.

Úzce spolupracujeme s rodinami a zohledňujeme informace, které nám rodiče poskytují o specifických potřebách dítěte. Společným cílem je, aby každé dítě zažívalo úspěch, mohlo se rozvíjet v souladu se svými možnostmi a cítilo se v mateřské škole dobře a bezpečně.